БОҒОТ ТУМАНЛАРАРО ИҚТИСОДИЙ СУДИНИНГ А Ж Р И М И

(даъво аризани кўрмасдан қолдириш тўғрисида)

Боғот тумани

2024 йил 17 апрель

Боғот туманлараро иқтисодий суди судьяси А.Туракулов раислигида, судья ёрдамчиси Р.Жуманиёзов котиблигида Хива туман фермер, деҳқон хужаликлари ва томорқа ер эгаллари Кенгаши даъвогар "Комилжон" фермер хужалиги манфаатида жавобгар "КНІVA CLAUSTER" маъсулияти чекланган жамиятига нисбатан 240 553 930 сум асосий қарз, 44 261 923 сум пеня жами 284 815 853 сум қарздорликни ундириш ҳақидаги даъво аризаси буйича (даъвогар ва жавобгар вакиллари) иштирокисиз Боғот туманлараро иқтисодий суди биносида булиб утган очиқ суд мажлисида иш хужжатлари билан бирга куриб чиқиб, қуйидагиларни,

АНИКЛАДИ:

Хива туман фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгаллари Кенгаши даъвогар "Комилжон" фермер хўжалиги манфаатида жавобгар "KHIVA CLAUSTER" маъсулияти чекланган жамиятига нисбатан 240 553 930 сўм асосий қарз, 44 261 923 сўм пеня жами 284 815 853 сўм қарздорликни ундиришни сўраган.

Суд мажлиси тайинланган кун ва вақти ҳақида ажрим нусхаси даъвогарга етказилган бўлсада, суд муҳокамасида иштирок этмасдан илтимоснома тақдим этиб, унга кўра жавобгар томонидан хозирда қарздорлик тўлаб берилганлиги учун киритган даъво аризасидан воз кечишлигини билдирган.

Мазкур холатда суд Ўзбекистон Республикаси Иктисодий процессуал кодекси (кейинги ўринда — ИПК деб юритилади)нинг 128,170-моддаларига асосан ишни даъвогар вакиллари иштирокисиз кўриб чикиш мумкин деб хисоблади.

Суд иш хужжатларини ўрганиб чиқиб, мухокама қилиб, қуйидагиларга асосан даъво ариза талаби бўйича кўрмасдан қолдиришни лозим топди.

Аниқланишича, мазкур даъво аризаси юзасидан асосий даъвогар 2024 йил 16 апрел куни 3-сонли ариза билан мурожаат қилиб, жавобгар томонидан тўлаб берилиши лозим бўлган, яъни 2023 йил пахта хосилидан ўзаро хисоб-китоб ишлари тўлиқ амалга оширилганлигини билдириб, Боғот туманлараро иқтисодий судида кўрилаётган 2024 йил 16 апрел кунига тайинланган 4-2203-2401/667-сонли иқтисодий ишни жавобгарни қарзи йўқлиги сабабли даъводан воз кечишлигини билдирган.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 107-моддаси 8-бандида, даъвогарнинг манфаатларини кўзлаб прокурор, давлат органи ва бошқа шахс томонидан тақдим этилган даъводан воз кечган бўлса, даъво аризасини кўрмасдан қолдирилиши баён этилган.

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 16-моддасига асосан ушбу Конституциянинг бирорта қоидаси Ўзбекистон Республикасининг ҳуқуқ ва

манфаатларига, ушбу Конституциянинг биринчи бўлимида назарда тутилган асосий принцип ва нормаларга зарар етказадиган тарзда талқин этилиши мумкин эмас.

Ўзбекистон Республикасининг қонунлари ва бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатлари Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси асосида ва уни ижро этиш юзасидан қабул қилинади. Бирорта қонун ёки бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжат Конституциянинг принцип ва нормаларига зид бўлиши мумкин эмас.

Ўзбекистон Респуликасининг 2020 йил 6 январьдаги "Давлат божи тўгрисида" ги ЎРҚ-600-сонли қонуннинг 9-моддаси 18-бандига кўра Ўзбекистон фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши, Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва туманлар фермер, деҳқон ҳўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгашлари — фермер, деҳқон ҳўжаликлари ва томорқа ер эгаларининг манфаатларини кўзлаб килинган даъволар юзасидан давлат божи тўлашдан озод қилинган деб белгиланган.

Ўзбекистон Республикаси "Давлат божи тўғрисида"ги қонунининг 9-моддаси 1-қисм 18-бандига асосан Ўзбекистон фермер, деҳқон ҳўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши, Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва туманлар фермер, деҳқон ҳўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгашлари — фермер, деҳқон ҳўжаликлари ва томорқа ер эгалари манфаатини кўзлаб иқтисодий судга аризалар берганлик учун давлат божи тўлашдан озод килинган.

Шунинг учун суд, Боғот туман фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгаллари Кенгаши даъвогар "Комилжон" фермер хўжалиги манфаатида жавобгар "КНІVA CLAUSTER" маъсулияти чекланган жамиятига нисбатан 240 553 930 сўм асосий қарз, 44 261 923 сўм пеня жами 284 815 853 сўм қарздорликни ундириш тўғрисидаги даъво аризаси кўрмасдан қолдиришни, даъвогар томонидан олдиндан тўлаб чиқилган 34 000 сўм почта харажати жавобгардан ундиришни лозим топди.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 107-моддаси 8-банди, 128 ва 170-моддаларини қўллаб, суд

АЖРИМ ҚИЛДИ:

Хива туман фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгаллари Кенгаши даъвогар "Комилжон" фермер хўжалиги манфаатида манфаатида берган даъво аризаси кўрмасдан қолдирилсин.

Жавобгар "KHIVA CLAUSTER" маъсулияти чекланган жамиятидан Хива туман фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгаллари Кенгаши фойдасига олдиндан тўлаб чиқилган 34 000 сўм почта харажати ундирилсин.

Ажрим нусхаси тарафларга юборилсин.

Мазкур ажримдан нороз уддат ичида апелляция тартибида шикоят килиш (протест келти

Судья

А.Турақулов